

Foto: Trias

4 WERELDVOEDELDAG
16 OKTOBER

Samenwerking, een straffe remedie tegen honger en armoede

Wereldwijd staan de producentenprijzen voor landbouwgewassen onder druk en de schommelingen nemen toe. Hiervoor zijn er allerlei oorzaken, maar de belangrijkste remedie is overal dezelfde: familiale boeren moeten zich verenigen in sterke ledenorganisaties om weerwerk te bieden tegen bijvoorbeeld scheefgegroeide machtsverhoudingen in de keten. Eerlijke prijzen zijn een topprioriteit, ook in ontwikkelingslanden. Daarvoor zorgt onze ontwikkelingsorganisatie Trias.

Trias, onze ontwikkelingsorganisatie

Trias steunt 616.681 familiale boeren en kleine ondernemers in 12 landen, verspreid over Azië, Afrika en Latijns-Amerika. Dat gebeurt via de versterking van 84 lokale partnerorganisaties. 1 op 4 partners is een ledenorganisatie, de andere partners verlenen aan bestaansonzekere boeren en micro-ondernemers diensten op het vlak van markttoegang, microkrediet en bedrijfsbeheer. Onder begeleiding van Trias wisselen de Boerenbond en Landelijke Gilden ervaringen uit met de Congolese boeren van Repam, Braziliaanse zuivelcoöperaties van Unicafes en Ecuadoraanse aardappeltelers van Conpapa.

Trias maakt deel uit van AgriCord, een breed netwerk van agri-agencies die wereldwijd boerenorganisaties versterken in meer dan 60 ontwikkelingslanden. Onder de benaming 'Farmers Fighting Poverty' bundelde AgriCord sinds 2007 meer dan 570 projecten, goed voor een investeringsvolume van 108,8 miljoen euro.

Aardappeltelers inspireren Ecuadoraanse collega's

Het bestuur van Conpapa heeft lessen getrokken uit het bezoek dat het vorig jaar bracht aan de Vlaamse aardappelsector. Ook in buurland Colombia hebben ze intussen hun ogen de kost gegeven. "Nu breekt de fase aan waarin we enkele ideeën concreet vorm moeten geven", zegt coördinator Paul Vazquez van Conpapa.

Foto's: Trias

Paul Vazquez (midden) voerde eind september in Sint-Laureins een eerste gesprek met de aardappeltelers Paul Saelens (links) en Dirk Ryckaert.

"We moeten meer toegevoegde waarde creëren"

WERELDVOEDELDAG

■ Koen Symons, Trias

Twee leden van de Boerenbond – akkerbouwer en rundveehouder Paul Saelens uit Herent en pootgoedteler Dirk Ryckaert uit Sint-Laureins – trekken volgende maand naar het Andesgebergte, om hun Ecuadoraanse collega's verder op weg te helpen, zodat die straks hun aardappelen langer kunnen bewaren, wassen en opzakken. In een interview schetst Paul Vazquez de context van het uitwisselingstraject tussen de Boerenbond en Conpapa.

– Hoe moeilijk is het voor landbouwers om te overleven in het Andesgebergte?

PAUL VAZQUEZ: "Conpapa opereert in Chimborazo, een arme landbouwprovincie in het centrum van Ecuador, waar de helft van de bevolking van de landbouw leeft. De kleinschalige boeren produceren in de eerste plaats voor hun zelfonder-

houd. Wie genoeg grond heeft, kan zijn levensstandaard een beetje verhogen door bijvoorbeeld op een perceel aardappelen voor de verkoop te planten."

– In welke mate zorgt die verkoop voor een leefbaar inkomen?

"Momenteel zijn de aardappelprijzen gestegen naar een recordhoogte van één dollar per kilogram, maar niet zolang geleden kelderde de prijs tot één dollar voor 45 kilogram. Omdat de prijzen voor vlees en melk iets stabiel zijn, schakelden nogal wat boeren de voorbije jaren om naar rundveehouderij. Met wisselend succes: twaalf maanden geleden moesten veel boeren hun melk gewoon weggieten omdat ze die niet kwijtraakten aan de straatstenen. Zo is het moeilijk om uit de armoede te klimmen."

– Hoe ziet de doorsneeboerderij eruit in Chimborazo?

"De meesten boeren bewerken 3 à 5

hectare, op een hoogte van gemiddeld 2700 meter. Omdat een gezin gemiddeld 3 kinderen heeft en de landbouw bijna de enige bron van tewerkstelling is, moeten de percelen bij elke generatiewissel herverdeeld worden in steeds kleinere lapjes grond. We hebben aan de overheid maatregelen gevraagd om de versnippering van aardappelpercelen tegen te gaan."

– Zijn er nog meer pijnpunten?

"Door een gebrekkige opleiding besteedden de meeste boeren in Chimborazo hun schaarse middelen verkeerd tot voor kort. Wie geen ziektebeelden en plagen kan herkennen, koopt onnodig veel bestrijdingsmiddelen."

– Conpapa is als aardappelcoöperatie nog maar drie jaar actief in Chimborazo. Welke resultaten hebben jullie in die korte periode geboekt?

"Op nationaal niveau bedraagt de gemiddelde aardappelopbrengst 5 à 7 ton per hectare, terwijl de 300 leden van Conpapa 10 tot 15 ton oogsten. We hebben een ruim aanbod van opleidingen, doen actief aan belangenverdediging, promoten het gebruik van hoogkwalitatief pootgoed en verkopen productiemiddelen tegen interessante prijzen. Verder hebben we in de provinciehoofdstad Riobamba een platform waar we de aardappelen van onze leden verkopen aan lokale restaurants, supermarkten en twee aardappelverwerkende bedrijven. Via Conpapa krijgen de boeren gemiddeld 10 dollarcent per kilogram extra in vergelijking met de vrije markt."

– Welke grote uitdagingen zie je nog?

"We moeten nog meer toegevoegde waarde creëren. Daarom hebben we twee terreinen gekocht, het ene voor het bewaren van pootgoed en het andere voor een installatie waarmee we aardappelen kunnen bewaren, wassen en verpakken. Als Paul Saelens en Dirk Ryckaert ons een beetje kunnen adviseren, helpen ze onze dromen waarmaken." ■

Hoe belangrijk is de aardappelteelt in Chimborazo?

PAUL VAZQUEZ: "Het Andesgebergte is de bakermat van de aardappel. We hebben honderden variëteiten, die we hartstochtelijk koesteren. Dat heeft te maken met traditie en cultuur. Bovendien is de knol een hoogwaardig voedingsbestanddeel in het menu van de Andesbewoners. Tot slot kan de aardappel een rendabele cashcrop zijn. Jammer genoeg ligt de consumptie van aardappelen in Ecuador niet zo hoog als in de buurlanden. Vooral in de kustregio hebben de consumenten gemakkelijk toegang tot alternatieven zoals pasta en rijst. We willen vooral de vrouwen ervan overtuigen dat aardappelen geen dikmakers zijn. Conpapa heeft wel geen geld voor een nationale promotiecampagne, daarom hebben we dit onderwerp aangekaart bij de overheid, die in het recente verleden al geld uitgetrokken heeft voor de promotie van melk."

